

Torstai 25. syyskuuta 2008

19. kannustaa EU:n yrityksiä toimimaan aktiivisemmin lisäinvestointien avulla ja omaksumaan johtavan aseman uuden teknologisen taitotiedon ja suunnittelutaitojen alalla, jotta ne voivat säilyä suurimpien öljyn-tuottajamaiden keskeisinä kumppaneina; toteaa, että investointeja tarvitaan etenkin öljynjalostus- ja öljynet-sintävalmiuksien kehittämiseen, jotta voidaan vastata lisääntyvään kysyntään;
20. panee merkille, että suurten öljy-yhtiöiden olisi kehitettävä yritysten sosiaalista vastuuta kanavoimalla enemmän energia-alan yksityisiä investointeja energiansäästöohjelmiin ja vaihtoehtoisiin energiateknologioihin sekä niihin liittyvään tutkimukseen ja kehitykseen;
21. kehottaa jäsenvaltioita koordinoimaan poliittiset interventiot, joilla puututaan energiahintojen nousuun; kehottaa komissiota laatimaan analyysin, joka perustuu jäsenvaltioiden parhaiden käytänteiden mukaisiin poliittisiin toimenpiteisiin, joilla ne ovat reagoineet korkeiden energiahintojen muodostamiin haasteisiin;
22. kehottaa neuvostoa saamaan nopeasti aikaan sopimuksen tulevista keskeisistä toimenpiteistä täysin vapaiden energian sisämarkkinoiden aikaansaamiseksi, sillä niiden avulla voidaan vähentää EU:n haavoittuvuutta energian hintojen suhteen ja parantaa toimitusvarmuutta; esittää tähän liittyen jälleen vahvan tukensa EU:n energia-alan sisämarkkinoiden loppuun saattamiselle;
23. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.

Valkoinen kirja ravitsemukseen, ylipainoon ja lihavuuteen liittyvistä terveystieteistä

P6_TA(2008)0461

Euroopan parlamentin päätöslauselma 25. syyskuuta 2008 valkoisesta kirjasta ravitsemukseen, ylipainoon ja lihavuuteen liittyviä terveystieteitä koskevasta eurooppalaisesta strategiasta (2007/2285(INI))

(2010/C 8 E/18)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission 30. toukokuuta 2007 antaman valkoisen kirjan ravitsemukseen, ylipainoon ja lihavuuteen liittyviä terveystieteitä koskevasta eurooppalaisesta strategiasta (KOM(2007)0279),
- ottaa huomioon 1. helmikuuta 2007 antamansa päätöslauselman terveellisen ruokavalion ja liikunnan edistämisestä ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon Maailman terveysjärjestön WHO:n ruokaa ja ravitsemusta koskevan toisen toimintasuunnitelman Euroopan alueelle vuosiksi 2007–2012, jonka WHO:n Euroopan aluekomitea hyväksyi Belgradissa 17.–20. syyskuuta 2007, sekä WHO:n aluetoimiston vuonna 2006 hyväksymän liikalihavuuden torjumista käsittelevän Euroopan peruskirjan,
- ottaa huomioon Istanbulissa 15.–17. marraskuuta 2006 järjestetyn WHO:n Euroopan ministerikokouksen asettamat tavoitteet sekä liikalihavuuden torjumista käsittelevän Euroopan peruskirjan,
- ottaa huomioon 57. Maailman terveyskokouksen 22. toukokuuta 2004 hyväksymän maailmanlaajuisen strategian, joka koskee ruokavaliota, fyysistä aktiivisuutta ja terveyttä,
- ottaa huomioon 2. ja 3. kesäkuuta 2005 kokoontuneen työllisyyttä, sosiaalipolitiikkaa, terveyttä ja kuluttaja-asioita käsittelevän neuvoston päätelmät lihavuudesta, ravitsemuksesta ja liikunnasta,

⁽¹⁾ EUVL C 250 E, 25.10.2007, s. 93.

Torstai 25. syyskuuta 2008

- ottaa huomioon 5. ja 6. joulukuuta 2007 kokoontuneen työllisyyttä, sosiaalipolitiikkaa, terveyttä ja kuluttaja-asioita käsittelevän neuvoston päätelmät aiheesta "ravitsemukseen, ylipainoon ja lihavuuteen liittyviä terveyskysymyksiä koskevan eurooppalaisen strategian toteuttaminen",
 - ottaa huomioon WHO:n Euroopan aluetoimiston julkaisun fyysisestä aktiivisuudesta ja terveydestä Euroopassa,
 - ottaa huomioon komission 11. heinäkuuta 2007 antaman valkoisen kirjan urheilusta (KOM(2007)0391),
 - ottaa huomioon komission 25. syyskuuta 2007 antaman vihreän kirjan "Uutta ajattelua kaupunkiliikenteeseen" (KOM(2007)0551),
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 45 artiklan,
 - ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan mietinnön sekä sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan, maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan ja naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot (A6-0256/2008),
- A. katsoo, että ylipainosta ja lihavuudesta sekä ruokavalioon liittyvistä sairauksista on tulossa yhä kasvava epidemia ja että ne ovat tärkeimpiä myötävaikuttajia kuolleisuuteen ja sairastuvuuteen Euroopassa,
- B. ottaa huomioon, että tieteellisesti on todistettu ravitsemukseen liittyvien tautien esiintymistiheyden ja vakavuusasteen olevan erilainen naisilla ja miehillä,
- C. toteaa, että WHO:n mukaan yli 50 prosenttia Euroopan aikuisväestöstä on ylipainoista tai lihavaa,
- D. toteaa, että yli 5 miljoonaa lasta on lihavia ja melkein 22 miljoonaa ylipainoisia ja että nämä luvut kasvavat nopeasti, minkä vuoksi ylipainoisten ja lihaviin lasten määrän ennustetaan lisääntyvän 1,3 miljoonalla vuodessa vuoteen 2010 mennessä,
- E. ottaa huomioon, että lihavuudesta ja ylipainosta johtuvien sairauksien arvellaan kuluttavan joissakin jäsenvaltioissa 6 prosenttia hallitusten terveydenhoitomenoista; ottaa huomioon, että kyseisten sairauksien välilliset kustannukset ovat esimerkiksi tuottavuuden alenemisen ja sairauslomien vuoksi huomattavasti tätä korkeammat,
- F. ottaa huomioon, että vyötärölihavuuden on tieteellisesti todettu olevan eräs lukuisten painoon liittyvien sairauksien, kuten sydän- ja verisuonitautien ja tyypin 2 diabeteksen, tärkeimmistä ennusmerkeistä,
- G. ottaa huomioon, että lapsena omaksutut ruokailutottumukset säilyvät usein aikuisuuteen asti ja että tutkimukset ovat osoittaneet, että lihavista lapsista tulee suuremmalla todennäköisyydellä lihavia aikuisia,
- H. toteaa, että Euroopan kansalaiset elävät "obesogeenisessä" ympäristössä, jossa istuva elämäntapa on kasvattanut lihavuusriskiä,
- I. katsoo huonon ruokavalion aiheuttavan merkittävän riskin sairastua muihin ruokavalioon liittyviin sairauksiin, joihin kuolee huomattava määrä ihmisiä EU:ssa ja joihin lukeutuvat sydänsairaudet, syöpä, diabetes ja aivohalvaus,

Torstai 25. syyskuuta 2008

- J. ottaa huomioon, että WHO:n vuoden 2005 Euroopan terveyskertomuksessa osoitetaan analyysin, että suuri osa kuolemista ja sairauksista johtuu seitsemästä riskitekijästä, joista kuusi (verenpainetauti, kolesterolit, painoindeksi, riittämätön hedelmien ja vihannesten syönti, liikunnan puute ja liiallinen alkoholin käyttö) liittyy ruokavalioon ja liikuntaan, ja että näihin terveystekijöihin on puututtava samanaikaisesti, jotta suuri määrä kuolemia ja sairastapauksia voitaisiin estää,
- K. katsoo, että liikunta yhdessä tasapainoisen terveellisen ruokavalion kanssa on ensisijainen keino estää ylipainon kertymistä, ja panee huolestuneena merkille, että kolmasosa eurooppalaisista ei koskaan harrasta liikuntaa vapaa-aikanaan, että eurooppalaiset viettävät keskimäärin yli viisi tuntia päivässä istuen eivätkä monetkaan heistä noudata tasapainoista ruokavaliota,
- L. ottaa huomioon, että liikuntatuntien määrä on vähentynyt kuluneen vuosikymmenen aikana sekä ala- että yläasteen kouluissa ja että liikuntatiloissa ja -varusteissa on valtavia eroja jäsenvaltioiden välillä,
- M. toteaa, että WHO:n laatimassa liikalihavuuden torjumista käsittelevässä Euroopan peruskirjassa asetetaan tavoitteeksi saavuttaa näkyvää edistystä lasten lihavuuden torjunnassa seuraavien neljän–viiden vuoden aikana ja tavoitteena on nykyisen kehityssuuntauksen kääntäminen vuoteen 2015 mennessä,
- N. katsoo, että terveellisellä ruokavaliolla on oltava tiettyjä määrällisiä ja laadullisia ominaisuuksia, se on mukautettava yksilön tarpeisiin ja siinä on aina noudatettava tiukasti ravitsemusperiaatteita,
- O. katsoo, että jotta ruokavaliolla olisi myönteisiä terveysvaikutuksia, sen on täytettävä seuraavat vaatimukset: (1) ravintoaine- ja energiasisältö (ravintoarvo), (2) terveys- ja toksikologiset vaatimukset (elintarvikkeiden turvallisuus), (3) elintarvikkeiden luonnolliset ominaisuudet ("esteettiset/maulliset" ja "ruoansulatukselliset" ominaisuudet), (4) elintarvikkeiden tuotannon ekologinen luonne (kestävä maatalous),
- P. katsoo, että ylipainoa ja lihavuutta olisi torjuttava kokonaisvaltaisella lähestymistavalla, joka ulottuu eri politiikanaloille ja hallintotasolle, etenkin kansallisesti, alueellisesti ja paikallisesti, ja ottaen toissijaisuusperiaate kaikin tavoin huomioon,
- Q. katsoo, että alkoholin ja sen suuren kalorimäärän sekä tupakoinnin merkitystä ei pidä sivuuttaa, sillä ne vääristävät ruokahalua ja aiheuttavat useita terveysriskejä,
- R. katsoo, että on otettava huomioon ongelman sosiaalinen ulottuvuus ja etenkin se, että eniten ylipainoa ja lihavuutta on alemmissa sosioekonomisissa ryhmissä; katsoo, että tämä saattaa syventää terveyteen ja sosioekonomiseen tilanteeseen liittyvää epätasa-arvoisuutta erityisesti kaikkein heikoimmassa asemassa olevissa väestöryhmissä, kuten vammaisten keskuudessa,
- S. ottaa huomioon, että sosioekonominen eriarvoisuus laajenee uuteen ulottuvuuteen sitä mukaa kuin raaka-aineiden (esimerkiksi viljan, voion ja maidon) hinnat nousevat tavalla, joka on ennennäkemätön sekä kallistuneiden tuotteiden määrän että hinnannousun suuruuden osalta,
- T. katsoo, että raaka-aineiden kallistuminen ja eräissä jäsenvaltioissa laajamittaiseen jakeluun sovellettavien sääntöjen vaikeaselkoisuus ovat yhdessä nopeuttaneet ravitsemuksellisesti arvokkaiden peruselintarvikkeiden kuten hedelmien, vihannesten ja sokerittomien maitotaloustuotteiden hintojen nousua, mikä vaikuttaa käytettävissä oleviin varoihin suurimmassa osassa unionin kotitalouksista, ja katsoo, että EU:n on vastattava tähän haasteeseen,
- U. ottaa huomioon, että EU:n työikäisestä väestöstä 15 prosenttia on vammaisia; ottaa lisäksi huomioon tutkimusten osoittavan, että vammaisilla on muita suurempi lihavuusriski muun muassa energia-aineenvaihdunnan ja elimistön rakenteen patofysiologisten muutosten sekä lihasten surkastumisen ja liikkumattomuuden vuoksi,

Torstai 25. syyskuuta 2008

- V. katsoo, että olisi tuettava eri sidosryhmien yhteisiä aloitteita vuoropuhelun, parhaiden käytänteiden vaihdon ja itsesääntelyn parantamiseksi ja mainitsee esimerkkeinä ruokavaliota, liikuntaa ja terveyttä käsittelevän Euroopan toimintafoorumin sekä urheilua ja terveyttä käsittelevän työryhmän ja terveyttä edistävää liikuntaa käsittelevän EU-verkoston,
- W. katsoo, että erilaisia perinteisiä keittiöitä olisi tuettava osana kulttuuriperintöämme, mutta samalla olisi ryhdyttävä toimiin sen varmistamiseksi, että kuluttajat tietävät niiden todelliset vaikutukset terveyteen, jotta perusteltujen päätösten tekeminen helpottuisi,
- X. katsoo, että eurooppalaisten kuluttajien olisi saatava tarvitsemansa tiedot voidakseen laatia parhaista ravinnonlähteistä elämäntapaansa ja terveydentilaansa nähden sopivimman ruokavalion,
- Y. ottaa huomioon, että äskettäisissä mainosalan itsesääntelyä koskeissa aloitteissa puututaan ruoan ja juomien mainonnan tasapainoon ja luonteeseen; panee merkille, että itsesääntelyn on katettava kaikki markkinointimuodot ja erityisesti Internetissä ja muissa uusissa viestimissä tapahtuva markkinointi; panee merkille, että ruokamainokset muodostavat noin puolet kaikista mainoksista lasten televisionkat-seluaikoina ja että on olemassa selviä todisteita siitä, että televisiomainokset vaikuttavat 2–11-vuotiaiden lasten lyhytaikaisiin kulutustottumuksiin; katsoo, että uudenlaiset markkinointimuodot, joissa käytetään kaikkia teknisiä välineitä ja etenkin niin sanottuja seikkailupelejä, mukaan lukien matkapuhelimet, pikaviestit, videopelit ja interaktiiviset pelit Internetissä, antavat aiheita huoleen; ottaa huomioon, että useat elintarvikkeiden tuottajat, mainos- ja markkinointiyritykset sekä terveys- ja kuluttajansuojayhdis-tykset ovat jo sitoutuneet ruokavaliota, liikuntaa ja terveyttä käsittelevään Euroopan toimintafoorumiin ja voivat jo esitellä onnistuneita tutkimuksia ja hankkeita,
- Z. ottaa huomioon, että vajaaravitsemuksesta, joka koskee erityisesti vanhuksia, aiheutuu eurooppalaisille terveydenhuoltojärjestelmille yhtä suuret kustannukset kuin lihavuudesta ja ylipainosta;
1. suhtautuu myönteisesti edellä mainittuun valkoiseen kirjaan ravitsemuksesta merkittävänä askeleena kokonaisvaltaisessa strategiassa lihavuuden lisääntymisen torjumiseksi ja ruokavalioon liittyviin kroonisiin sairauksiin, kuten sydän- ja verisuonitauteihin, aivohalvaukseen, syöpään ja diabetekseen puuttumiseksi Euroopassa;
 2. kehottaa jäsenvaltioita uudelleen tunnustamaan lihavuuden krooniseksi sairaudeksi; katsoo, että olisi vältettävä leimaamista yksilöitä tai ihmisryhmiä, jotka ovat vaarassa kohdata kulttuuritekkijöiden vuoksi ravitsemukseen, ylipainoon ja lihavuuteen liittyviä terveydellisiä ongelmia tai sairastua diabeteksen kaltaisiin sairauksiin tai anoreksian ja bulimian kaltaisiin syömishäiriöihin, ja neuvoo jäsenvaltioita varmistamaan, että kyseiset ihmiset saavat asianmukaista hoitoa kansallisessa terveydenhuoltojärjestelmässään;
 3. pitää monen tason kattavaa lähestymistapaa parhaana keinona lihavuuden torjumiseksi EU:n väestön parissa ja huomauttaa, että tämän vitsauksen torjumiseen on olemassa useita eurooppalaisia ohjelmia (tutkimuksen, terveyden, koulutuksen ja elinikäisen oppimisen ohjelmat);
 4. katsoo, että ruoan laatua koskevalla politiikalla voi olla merkittävä osuus terveyden edistämisessä ja lihavuuden vähentämisessä ja että ymmärrettävät pakkausmerkinnät auttavat kuluttajia tekemään valinnan hyvän, paremman ja huonon ravinnon välillä;
 5. hyväksyy ravitsemukseen ja liikuntaan liittyviä terveyskysymyksiä käsittelevän asiantuntijaryhmän ja fyysisiä ja biologisia mittaustuloksia keräävien eurooppalaisten terveystutkimusjärjestelmien, kuten terveys-tarkastuskyselyn (HES) ja terveyttä koskevan eurooppalaisen haastattelututkimuksen (EHIS) perustamisen ja pitää niitä tehokkaina keinoina päätöksentekijöille ja kaikille toimijoille, jotka ovat mukana lihavuuden torjuntaa koskevan tietämyksen parantamisessa ja parhaiden käytänteiden vaihtamisessa;
 6. pyytää komissiota takaamaan miesten ja naisten tasapuolisen edustuksen tulevassa ravitsemukseen ja liikuntaan liittyviä terveyskysymyksiä käsittelevässä asiantuntijaryhmässä, jotta ongelmia voidaan käsitellä kohdennetummin ja jotta voidaan ehdottaa parhaita ratkaisuja sukupuoliulottuvuuden perusteella eli toi-saalta miehille ja toisaalta naisille;
 7. tunnustaa itsesääntelyn olennaisen tärkeän roolin lihavuuden torjunnassa ja korostaa, että se edellyttää kaikilta osapuolilta selkeitä ja konkreettisia tavoitteita sekä näiden tavoitteiden riippumatonta seurantaa; huomauttaa sääntelyn olevan toisinaan tarpeen, jotta kaikilla teollisuuden aloilla saataisiin aikaan todellinen

Torstai 25. syyskuuta 2008

ja merkittävä muutos erityisesti, kun kyseessä ovat lapset, jotta voidaan varmistaa kuluttajansuoja ja korkeat kansanterveyden standardit; panee kiinnostuneena merkille ruokavaliota, liikuntaa ja terveyttä käsittelevän Euroopan toimintafoorumin antamat 203 sitoumusta, joilla pyritään tuotteiden koostumuksen muokkaamiseen, lapsille suunnatun mainonnan vähentämiseen sekä tasapainoisen ruokavalion edistämiseen pakkausmerkintöjen avulla; katsoo, että toimintafoorumin jäsenyys olisi laajennettava koskemaan tietokonepeliä ja pelikonsolien valmistajia sekä Internet-palvelujen tarjoajia;

8. vaatii kuitenkin konkreettisempia toimia, jotka on kohdistettu erityisesti lapsiin ja riskiryhmiin;
9. kehottaa komissiota omaksumaan ravitsemukseen kokonaisvaltaisemman lähestymistavan ja ottamaan vajaan ravitsemuksen yhdessä lihavuuden kanssa ravitsemus- ja terveysalan painopisteeksi sisällyttäen sen aina mahdollisuuksien mukaan EU:n rahoittamiin tutkimusaloitteisiin ja EU:n tason kumppanuuksiin;
10. katsoo, että eurooppalaisten kuluttajien olisi saatava tarvitsemansa tiedot, jotta he voisivat valita parhaat ravinnonlähteet laatiakseen ja säilyttääkseen elämäntapaansa ja terveydentilaansa parhaiten sopivan ruokavalion; katsoo, että olisi kiinnitettävä enemmän huomiota kansalaisten terveysosaamisen parantamiseen, jotta he pystyisivät tekemään järkeviä päätöksiä sekä omasta että lastensa ruokavaliosta; katsoo, että alan ammattilaisten (opettajien, kulttuuritapahtumien järjestäjien ja terveydenhoitoalan ammattilaisten) olisi tarjottava vanhemmille tietoa ja koulutusta ravintoa koskevista asioista asianmukaisissa paikoissa; on vakuuttunut, että kuluttajatiedotuksen, ravitsemuskasvatuksen ja elintarvikemarkkintöjen olisi perustuttava kuluttajatutkimukseen;
11. toteaa tässä yhteydessä, että on tärkeää yhdistää tuleva hedelmien kulutuksen lisäämiseen kouluissa tarkoitettu ohjelma laajempaan koulutussuunnitelmaan esimerkiksi sisällyttämällä peruskoulujen opetusohjelmaan ruokavaliota ja terveyttä koskevia oppitunteja;
12. korostaa vanhempien olennaista asemaa perheen ravintokasvatuksessa ja heidän ratkaisevaa panostaan lihavuuden torjunnassa;
13. vaatii jäsenvaltioita, alueita ja paikallisviranomaisia kehittämään ennakoivammin ”liikuntaystävällisiä yhteisöjä” etenkin kaupunkisuunnittelun yhteydessä, jotta kunnat saadaan edistämään liikuntaa jokapäiväisenä rutiinina sekä luomaan paikallisessa ympäristössä mahdollisuuksia, jotka motivoivat ihmisiä liikkumaan vapaa-ajallaan; katsoo, että tämä voidaan saavuttaa toteuttamalla paikallisia toimenpiteitä autoista riippuvuuden vähentämiseksi ja kävelyn edistämiseksi sekä yhdistämällä liike- ja asuinalueiden kehittäminen, edistämällä julkista liikennettä, puistoja ja avoimia liikuntapaikkoja, pyöräteitä ja suojateitä; kehottaa kuntia edistämään ”kaupungit terveellisen elämän puolesta” -verkkoa tarjoamalla yhteisiä toimia lihavuuden torjumiseksi;
14. kehottaa jäsenvaltioita kannustamaan sekä koululaisia että työntekijöitä omaksumaan aktiivisen liikenteen käsitteen; kannustaa paikallisviranomaisia ottamaan tämän käsitteen painopisteeksi kaupunkiliikennettä ja -suunnittelua arvioidessaan;
15. huomauttaa, että luontoalueiden tarjoaminen lasten ja nuorten käyttöön antaa heille vaihtoehdon perinteiselle vapaa-ajantoiminnalle ja samalla tukee heidän mielikuvitustaan ja luovuuttaan sekä haluaa tutkia uusia asioita;
16. pyytää urheilujärjestöjä kiinnittämään erityistä huomiota siihen, että teini-ikäiset tytöt lopettavat usein urheilun harrastamisen; huomauttaa, että kyseisillä järjestöillä on merkittävä tehtävä pitää yllä tyttöjen ja naisten kiinnostusta harrastaa eri urheilumuotoja;
17. painottaa, että yksityisellä sektorilla on tärkeä rooli lihavuuden vähentämisessä uusia ja terveellisempiä tuotteita kehittämällä, mutta sitä on kannustettava voimakkaammin kehittämään selkeitä tietojärjestelmiä ja parantamaan pakkausmerkintöjä, joiden perusteella kuluttajat voisivat tehdä tietoisia valintoja;
18. painottaa, että Euroopan unionin pitäisi ottaa johtava asema yhteisen lähestymistavan muotoilemisessa ja koordinoimisen sekä parhaiden käytänteiden edistämisen jäsenvaltioiden välillä; on vakuuttunut, että sellaisilla aloilla kuin kuluttajatiedotus, ravitsemuskasvatus, mainostaminen tiedotusvälineissä, maataloustuotanto ja erityisesti transrasvapitoisuuden sisältävät elintarvikemerkinnät voidaan tarjota merkittävää eurooppalaista lisäarvoa; kehottaa kehittämään sellaisia eurooppalaisia indikaattoreita kuten vyötärönympäryys ja muut lihavuuteen (erityisesti vyötärölihavuuteen) liittyvät riskitekijät;

Torstai 25. syyskuuta 2008

Etusijalla lapset

19. kehottaa komissiota ja kaikkia toimijoita asettamaan tavoitteeksi lihavuuden torjunnan jo varhaislapsuudesta alkaen pitäen mielessä, että lapsena omaksutut ruokailutottumukset säilyvät useita vuosia;

20. vaatii järjestämään tiedotuskampanjoita, joilla lisätään raskaana olevien naisten tietoisuutta tasapainoisen ja terveellisen ruokavalion tärkeydestä ja tiettyjen ravinteiden ihanteellisesta saannista raskausaikana ja tiedottamaan naisille ja heidän kumppaneilleen rintaruokinnan merkityksestä; muistuttaa, että imetys, vieroitus aikaisintaan kuuden kuukauden iässä, lapsen opettaminen syömään terveellistä ruokaa ja annoskokojen valvominen voivat ehkäistä lapsen ylipainoa tai lihavuutta; korostaa kuitenkin, että imetys ei ole ainoa toimenpide lihavuuden torjumiseen ja että tasapainoiset ruokailutottumukset opitaan pitkällä aikavälillä; painottaa, että tiedotuskampanjoissa olisi otettava huomioon imetyksen olevan yksityisasia ja kunnioitettava naisten tahtoa ja valinnanvapautta;

21. pyytää jäsenvaltioita varmistamaan, että kansallisissa terveydenhuoltopalveluissa edistetään erityisiä ravintoon liittyviä neuvontapalveluja, jotka on suunnattu raskaana oleville naisille ja vaihdevuosisia eläville naisille, sillä raskaus ja vaihdevuodet ovat naisen elämässä kaksi keskeistä vaihetta, joihin liittyy lisääntynyt ylipainon riski;

22. kehottaa jäsenvaltioita ehdottamaan asiantuntijoiden laatimia suuntaviivoja, kuinka parantaa fyysistä aktiivisuutta jo ennen kouluikää ja edistää ravitsemuskasvatusta jo näin varhaisessa vaiheessa;

23. katsoo, että ensisijaisesti kouluissa pitäisi huolehtia siitä, että liikunta ja tasapainoinen ruokavalio tulevat osaksi lapsen elämää; pyytää ravitsemukseen ja liikuntaan liittyviä terveystieteiden kysymyksiä käsittelevää asiantuntijaryhmää kehittämään ohjeita koulujen ravitsemuspolitiikaksi sekä ravitsemuskasvatuksen edistämiseksi ja jatkamiseksi koulun jälkeen; kehottaa jäsenvaltioita sisällyttämään tasapainoisen ruokavalion ja liikunnan edut koulujen opetussuunnitelmiin;

24. pyytää lisäksi jäsenvaltioita, paikallisyhteisöjä ja kouluviranomaisia valvomaan ja parantamaan koulu- ja päiväkotiatarioiden laatua ja ravitsemusstandardeja tarjoamalla ruokalan henkilökunnalle erityistä koulutusta ja ohjeita, suorittamalla ruokalassa laadunvalvontaa sekä laatimalla ruokaloihin terveellistä ruokaa koskevat suuntaviivat; korostaa, että on tärkeää mukauttaa annoskoot tarpeiden mukaan ja sisällyttää aterioihin hedelmiä ja vihanneksia; pyytää lisäämään ravitsemuskasvatusta tasapainoisesta ruokavaliosta ja kannustaa siirtymään pois paljon rasvaa, suolaa ja sokeria sisältävien sekä ravintoarvoltaan huonojen ruokien ja juomien myynnistä kouluissa; kannattaa sen sijaan myyntipisteissä tarjottavan enemmän tuoreita hedelmiä ja vihanneksia; kehottaa toimivaltaisia viranomaisia varmistamaan, että koulujen lukujärjestyksissä käytetään vähintään kolme tuntia viikossa liikuntaan edellä mainitun urheilua koskevan valkoisen kirjan tavoitteiden mukaisesti, ja pyytää viranomaisia esittämään suunnitelmia vammaisille helpopääsyisten uusien julkisten liikuntatilojen rakentamiseksi ja koulujen nykyisten liikuntatilojen säilyttämiseksi; suhtautuu myönteisesti mahdolliseen EU:n taloudellisesti tukemaan ”hedelmiä koulussa” -hankkeeseen, joka on samanlainen kuin käynnissä oleva koulumaito-ohjelma; kehottaa eräiden jäsenvaltioiden pyynnön mukaisesti etsimään ratkaisuja hedelmien ja vihannesten ilmaisen jakelun jatkamiseksi kouluille ja hyväntekeväisyysjärjestöille vuoden 2008 aikana, kunnes kouluhedelmäjärjestelyä ryhdytään soveltamaan 1. tammikuuta 2009;

25. kehottaa jäsenvaltioiden paikallisviranomaisia edistämään vapaa-ajanpalvelujen saatavuutta ja edullisuutta sekä tukemaan paikallisessa ympäristössä sellaisten mahdollisuuksien luomista, jotka motivoivat ihmisiä liikkumaan vapaa-ajallaan;

26. pyytää jäsenvaltioita, paikallisia tahoja ja kouluviranomaisia varmistamaan, että koulujen automaateissa on tarjolla myös terveellisiä vaihtoehtoja; katsoo, että sellaisten ravintoarvoltaan huonojen tuotteiden, joissa on paljon sokeria, suolaa ja rasvaa, kaikenlainen sponsorointi ja mainonta kouluissa tulisi sallia ainoastaan kouluviranomaisten pyynnöstä tai luvalla ja vanhempainyhdistysten valvonnassa; katsoo, että urheilujärjestöjen ja -joukkueiden on näytettävä esimerkkiä liikunnassa ja terveellisessä ruokavaliosta; kehottaa kaikkia urheilujärjestöjä ja -joukkueita vapaaehtoisesti sitoutumaan tukemaan tasapainoista ruokavaliota ja liikuntaa erityisesti lasten keskuudessa; olettaa kaikkien urheilujärjestöjen ja -joukkueiden edistävän tasapainoista ruokavaliota ja liikuntaa; korostaa lisäksi, että eurooppalaista urheiluliikettä ei tulisi syyttää ylipainosta ja lihavuudesta Euroopassa;

Torstai 25. syyskuuta 2008

27. on tyytyväinen yhteisen maatalouspolitiikan yhteisen markkinajärjestelyn uudistukseen, jonka ansiosta kouluissa voidaan tarjota enemmän hedelmiä ja vihanneksia, edellyttäen että näiden tuotteiden laatua ja kemikaaliturvallisuutta valvotaan;

28. kehottaa EU:ta ja erityisesti Ecofin-neuvostoa suhtautumaan joustavammin jäsenvaltioiden pyyntöihin arvonlisäveroasteen alentamisesta silloin, kun kyseessä ovat sosiaaliset, taloudelliset, ympäristöä tai terveyttä koskevat tarpeet; tältä osin kehottaa jäsenvaltioita, jotka eivät vielä ole sitä tehneet, alentamaan hedelmien ja vihannesten arvonlisäveroa, muistuttaen, että yhteisön lainsäädännössä valtuutetaan ne tekemään niin; kehottaa lisäksi tarkistamaan voimassa olevaa yhteisön lainsäädäntöä, jotta hedelmät ja vihannekset voivat hyötyä erittäin alhaisesta arvonlisäveroasteesta (alle 5 prosenttia);

29. suhtautuu myönteisesti sellaisiin EU-aloitteisiin kuin "EU mini chefs" -verkkosivujen perustaminen ja "European Day for Healthy Food and Cooking" -teemapäivä, joka järjestettiin 8. marraskuuta 2007; suosittaa tiedotuskampanjoiden laatimista tietoisuuden parantamiseksi siitä, kuinka paljon liikuntaa tarvitaan energia-
tiheiden tuotteiden sisältämien kalorien kuluttamiseen;

Tietoon perustuvat valinnat ja terveellisten tuotteiden saatavuus

30. uskoo, että tuotteiden koostumuksen muokkaus on tehokas keino vähentää rasvan, sokerin ja suolan määrää ruokavalioissamme, ja kannustaa elintarvikkeiden tuottajia edelleen muokkaamaan energiatiheiden ja vähäravinteisten elintarvikkeiden koostumusta vähentäen niiden rasva-, sokeri- ja suolapitoisuutta sekä lisäten niiden kuitu-, hedelmä- ja vihannessisältöä; pitää myönteisenä tuottajien vapaaehtoista sitoumusta ottaa ravintoarvokriteerit huomioon elintarvikkeiden koostumuksen muokkauksessa;

31. painottaa, että ravintoarvomerkintöjen on oltava pakollisia ja selkeitä, jotta kuluttajat voivat valita terveellisiä elintarvikkeita;

32. vaatii kieltämään keinotekoiset transrasvahapot koko EU:ssa ja kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan hyvää käytäntöä elintarvikkeiden ravintoainepitoisuuksien (esimerkiksi suolapitoisuuden) valvonnassa; kehottaa komissiota perustamaan ohjelman parhaiden käytäntöjen jakamiseen jäsenvaltioiden välillä; huomauttaa, että tiettyjä poikkeuksia pitäisi voida tehdä suojattujen alkuperänimitysten, suojattujen maantieteellisten merkintöjen ja taattujen perinteisten erikoisuuksien sekä muiden perinteisten tuotteiden osalta alkuperäisten reseptien säilyttämiseksi; odottaa siksi paljon tulevalta maatalouden laatupolitiikkaa koskevalta vihreältä kirjalta paremman laadun ja maantieteellisiä merkintöjä koskevan järjestelmän osalta;

33. korostaa, että tämänhetkisten tutkimustietojen mukaan transrasvahappojen liiallinen nauttiminen (yli 2 prosenttia energiansaannista) lisää merkittävästi riskiä sairastua sydän- ja verisuonitauteihin; pitää siksi erittäin valitettavana, että vain harva eurooppalainen hallitus on ryhtynyt toimiin vähentääkseen eurooppalaisten kuluttajien lisääntyvää altistumista keinotekoisille transrasvahapoille ja tyydyttyneille rasvahapoille, joita on lukuisissa ravintoarvoiltaan heikoissa jalostetuissa tuotteissa;

34. korostaa, että teollisesti valmistetut transrasvahapot muodostavat eurooppalaisten terveydelle vakavan, hyvin dokumentoidun ja tarpeettoman uhan, jota tulisi käsitellä asianmukaisessa lainsäädäntöaloitteessa, jolla pyritään tehokkaasti poistamaan elintarvikkeista teollisesti valmistetut transrasvahapot;

35. kehottaa tutkimaan, kuinka suuri merkitys on keinotekoisilla arominvahventeilla, kuten glutamaateilla, guanylaateilla ja inosinaateilla erityisesti valmisruoissa ja teollisesti tuotetuissa elintarvikkeissa, jotta voidaan määritellä niiden vaikutus kulutuskäyttäytymiseen;

36. vaatii elintarviketeollisuutta tarkistamaan yhden hengen annosten kokoa ja tarjoamaan enemmän pieniä kokovaihtoehtoja;

37. suhtautuu myönteisesti komission uuteen ehdotukseen elintarvikkeiden ravintoarvomerkinnöistä 24. syyskuuta 1990 annetun neuvoston direktiivin 90/496/ETY⁽¹⁾ tarkistamisesta; kehottaa sitä varmistamaan, että merkinnät ovat näkyviä, selkeitä ja helposti kuluttajan ymmärrettävissä;

⁽¹⁾ EYVL L 276, 6.10.1990, s. 40.

Torstai 25. syyskuuta 2008

38. pyytää komissiota lisäksi tarkistamaan perusteellisesti yhteisen maatalouspolitiikan terveysvaikutukset sen arvioimiseksi, voitaisiinko politiikkaa muuttaa niin, että ruokavalioita olisi helpompaa parantaa koko Euroopassa;

Tiedotusvälineet ja mainonta

39. vaatii media-alan toimijoita luomaan yhdessä jäsenvaltioiden ja urheilujärjestöjen kanssa kaikissa tiedotusvälineissä lisäkannustimia liikunnan lisäämiseksi ja urheilunharrastusten aloittamiseksi;

40. muistuttaa tiedotusvälineiden merkityksestä terveellisestä ja tasapainoisesta ruokavaliosta tiedottamisessa, kouluttamisessa ja vakuuttamisessa sekä niiden roolista stereotyyppien ja kehonkuvan luomisessa; katsoo, että audiovisuaalisia mediapalveluja koskevassa direktiivissä ⁽¹⁾ esitettyä vapaaehtoista lähestymistapaa ravintoarvoltaan huonojen elintarvikkeiden lapsiin suunnatussa mainonnassa on erityisesti seurattava ja pyytää komissiota esittämään tiukempia lainsäädäntöaloitteita, mikäli vapaaehtoisen lähestymistavan todetaan epäonnistuneen tällä alalla vuonna 2011 suoritettavassa direktiivin tarkistuksessa; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota kannustamaan mediapalvelujen tarjoajia kehittämään ruokien ja juomien sopimatonta audiovisuaalista mainontaa koskevat menettelysäännöt ja kehottaa toimijoita ryhtymään kansallisella tasolla konkreettisiin toimiin direktiivissä annettujen määräysten täytäntöön panemiseksi tai vahvistamiseksi;

41. kehottaa elintarviketeollisuutta olemaan erityisen varovainen mainostaessaan erityisesti lapsille suunnattuja elintarvikkeita; pyytää rajoittamaan kellonaikoja, jolloin saa esittää erityisesti lapsille tarkoitettuja, epäterveellisiä elintarvikkeita koskevia mainoksia; sellaisten rajoitusten pitäisi koskea myös uusia viestinnän muotoja kuten verkkopelejä, ponnahdusikkunoita ja tekstiviestejä;

Terveystieteiden tutkimus

42. toteaa, että terveydenhuoltoalan ammattilaiset, erityisesti lastenlääkärit ja farmaseutit, olisi tehtävä tietoisiksi olennaisesta roolistaan ylipainoriskin alaisina olevien henkilöiden varhaisessa tunnistamisessa ja katsoo, että heidän pitäisi olla tärkeitä toimijoita lihavuusepidemian ja tarttumattomien tautien torjunnassa; vaatii siksi komissiota kehittämään lihavuuteen liittyviä kardiometabolisia riskitekijöitä koskevia eurooppalaisia antropometrisiä indikaattoreita ja ohjeita; korostaa säännöllisesti suoritettavien järjestelmällisten mitausten merkitystä seulottaessa muita kardiometabolisia riskitekijöitä, jotta ylipainon/lihavuuden kanssa samanaikaisesti esiintyvien sairauksien esiintymistä voitaisiin arvioida perusterveydenhuollon tasolla;

43. kiinnittää huomiota virheravitsemukseen, jossa ruokavalion puutteellisuudella, kohtuuttomuudella tai tasapainottomuudella on merkittävä haitallinen vaikutus kudokseen sekä kehon rakenteeseen ja toimintaan; huomauttaa myös, että virheravitsemus on raskas taakka sekä yksilön hyvinvoinnille että yhteiskunnalle, erityisesti terveydenhuoltojärjestelmälle, ja että se lisää kuolleisuutta, pidentää sairaalassaoloaikoja, aiheuttaa komplikaatioita ja alentaa potilaiden elämänlaatua; muistuttaa, että virheravitsemuksen vuoksi sairaalassa vietetyistä ylimääräisistä päivistä ja komplikaatioiden hoidosta maksetaan julkisista varoista joka vuosi miljardeja euroja;

44. korostaa arvioita, joiden mukaan 40 prosenttia sairaaloiden potilaista ja 40–80 prosenttia vanhainkotien asukkaista on vajaaravittuja; kehottaa jäsenvaltioita parantamaan sairaaloiden ja vanhainkotien ruoan määrää ja laatua, minkä seurauksena sairaalassa vietetty aika lyhenee;

45. katsoo, että sellaisten lääkinnällisten ammattien kuin ”kliininen dietetikko” ja ”ravintofysiologi” pätevyysvaatimuksista on säädettävä;

46. vaatii komissiota edistämään esimerkiksi eurooppalaisessa terveysfoorumissa parhaita käytänteitä sekä tiedotuskampanjoita, jotka koskevat lihavuuteen liittyviä riskejä ja erityisesti vatsan alueen lihavuutta kiinnittäen huomiota sydän- ja verisuonitautiriskeihin; kehottaa komissiota toimittamaan tietoa kotidieettien vaaroista, etenkin jos niihin liittyy laihdutuslääkkeiden käyttö ilman lääkäriltä saatua reseptiä; kehottaa komissiota kiinnittämään enemmän huomiota virheravitsemukseen, puutteelliseen ravitsemukseen sekä elimistön kuivumiseen;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/65/EY, annettu 11. joulukuuta 2007 (EUVL L 332, 18.12.2007, s. 27).

Torstai 25. syyskuuta 2008

47. kehottaa jäsenvaltioita soveltamaan ravintolisiä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 10. kesäkuuta 2002 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2002/46/EY ⁽¹⁾;

48. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita rahoittamaan lihavuuden sekä syövän ja diabeteksen kaltaisten kroonisten tautien välistä yhteyttä koskevaa tutkimustyötä, koska epidemiologisissa tutkimuksissa on saatava selville, mitkä tekijät liittyvät läheisimmin lihavuuteen sairastuvuuden lisääntymiseen kuten moniulotteisten biologisten merkkiaineiden tunnistaminen ja arvioiminen aineiden alaryhmissä, jotta lihavuuteen johtavat biologiset mekanismit saataisiin selville; kehottaa myös tekemään tutkimuksia, joissa verrataan ja arvioidaan eri hoitomuotojen tehokkuutta, mukaan lukien psykologisia tutkimuksia; kehottaa jäsenvaltioita perustamaan järjestelmän, jolla varmistetaan ylipainon, lihavuuden ja niihin liittyvien kroonisten sairauksien ehkäisyyn, seurantaa ja hallintaan liittyvien palvelujen saatavuus ja laatu;

49. on tyytyväinen, että seitsemännen tutkimuksen ja teknologian kehittämisen puiteohjelman terveyden aihealueeseen on otettu painopistealueeksi "diabetes ja lihavuus";

50. kannustaa jatkamaan vyötärölihavuuden tieteellistä tutkimista ja seurantaa seitsemännessä tutkimuksen puiteohjelmassa;

51. kehottaa komissiota edistämään suurelle yleisölle ja erityisesti terveydenhuoltoalan ammattilaisille suunnattuja Euroopan laajuisia tiedotuskampanjoita vyötärölihavuuden riskejä koskevan tietoisuuden lisäämiseksi;

52. vaatii, että ravintoasioita on korostettava Euroopan unionin kaikilla politiikanaloilla ja kaikissa toimissa.

*
* *

53. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle, jäsenvaltioiden ja ehdokasvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Maailman terveysjärjestölle.

⁽¹⁾ EYVL L 183, 12.7.2002, s. 51.

Tekijänoikeuden rajatylittävä kollektiivinen hallinnointi

P6_TA(2008)0462

Euroopan parlamentin päätöslauselma 25. syyskuuta 2008 laillisiin verkkomusiikkipalveluihin liittyvästä tekijänoikeuden ja lähioikeuksien rajatylittävästä kollektiivisesta hallinnoinnista

(2010/C 8 E/19)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon komission 18. lokakuuta 2005 antaman suosituksen 2005/737/EY laillisiin verkkomusiikkipalveluihin liittyvästä tekijänoikeuden ja lähioikeuksien rajatylittävästä kollektiivisesta hallinnoinnista ⁽¹⁾ (jäljempänä "vuoden 2005 suositus"),

— ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 ja 151 artiklan,

— ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan II-77 ja II-82 artiklan,

— ottaa huomioon Lissabonin sopimuksen 97 a artiklan,

⁽¹⁾ EUVL L 276, 21.10.2005, s. 54.